ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

УЛСЫН ХОЁРДУГААР ТӨВ ЭМНЭЛГИЙН 2021 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: АХГ-2022/371/НА-СТА-ТШЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дараах хаягаар авна уу.

Аудитын хоёрдугаар газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: Г.Гүнжидмаа
Утас: 261628 Цахим хаяг: gunjidmaag@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: Р.Цолмон
Утас: 261628 Цахим хаяг: tsolmonr@audit.gov.mn
Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Дабль Аксиом аудит ХХК
Захирал: Т.Мягмарсүрэн
Утас: 9999-9957 Цахим хаяг: doubleaxiomaudit@gmail.com

Улаанбаатар хот
2022 он

Агуулга

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан....3
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 3
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 5
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 7
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан....8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 10
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан....13
3. Аудитын тайлан....14
3.1 Ерөнхий зүйл....14
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт....14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 15
3.4 Материаллаг байдал 15
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга....16
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв....17
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 18
3.8 Аудитын гол асуудал....18
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал....19
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт....19
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал....19
4. Аудитын илрүүлэлт 20
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл....21

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ЭМДЕГ	Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газар
ЭМДС	Эрүүл мэндийн даатгалын сан
ЭМС	Эрүүл мэндийн сайд
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

2022.02.25 № 07/395
танай ______ -ны № ______ -т

УЛСЫН ХОЁРДУГААР ТӨВ ЭМНЭЛГИЙН ЗАХИРЛЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ Б.ЭРДЭНЭБУЛГАН ТАНАА

Аудитын санал дүгнэлт

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Улсын хоёрдугаар төв эмнэлгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт дурдсан алдаа, зөрчлийн үр нөлөөг эс тооцвол Улсын хоёрдугаар төв эмнэлгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний байгууллагаас цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 3,463,569.5 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрч тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс давсан нь дангаараа эсвэл нийтээрээ материаллаг боловч өргөн тархаагүй байна.

Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйл 16.5.7, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4, 13 дугаар зүйлийн 13.1, 20 дугаар зүйлийн 20.2.3, 20.2.4, 20.2.6, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 49 дүгээр зүйлийн 49.2.10 заалтууд, УСНББОУС, санхүүгийн тайлангийн оршин байх, иж бүрэн байх, тохиолдсон байх, нийцсэн бөгөөд зохистой байх зэрэг батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

9006109
9019120396

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

(төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**Эргэлтийн хөрөнгийн дүн**	**3,277,954,236.18**	**8,805,838,344.32**
31	**Мөнгөн хөрөнгө**	**10,000.00**	**51,024,681.81**
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**10,000.00**	**47,880,770.81**
3121	**Төгрөг**	**10,000.00**	**47,880,770.81**
31211	Төрийн сангийн харилцах	-	34,209,770.81
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	10,000.00	10,000.00
31215	Нэмэлт санхүүжилтийн харилцах	-	13,661,000.00
31400	Замд яваа мөнгөн хөрөнгө	-	3,143,911.00
33	**Авлага**	**1,681,568.92**	**2,153,859,895.36**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	1,681,568.92	1,320,543.88
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	2,024,429,398.00
335	Бусад авлага	-	128,109,953.48
3351	Байгууллагаас авах авлага	-	126,335,657.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	-	1,774,296.48
34	**Урьдчилгаа**	**528,933,135.00**	**9,894,000.00**
34600	Урьдчилж гарсан зардал	332,800.00	-
3471	**Урьдчилгаа тооцоо**	**528,600,335.00**	**9,894,000.00**
34711	Бараа материал бэлтгэх урьдчилгаа	528,600,335.00	9,894,000.00
35	**Бараа материал**	**2,747,329,532.26**	**6,591,059,767.15**
351	**Түүхий эд материал**	**1,315,484,323.29**	**2,132,091,539.29**
35110	Тусгай зориулалттай материал	15,908,678.00	41,888,780.00
35130	Эм боох материал	1,299,575,645.29	2,090,202,759.29
354	**Хангамжийн материал**	**1,431,845,208.97**	**4,458,968,227.86**
35410	Бичиг хэргийн материал	22,244,839.00	14,308,460.00
35420	Аж ахуйн материал	39,568,600.50	131,354,879.80
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	360,885.00	10,631,520.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	4,857,477.01	4,293,108.00
35450	Барилгын засварын материал	3,350,081.79	10,801,763.50
35460	Хүнсний материал	13,212,237.59	22,933,630.44
35470	Бусад хангамжийн материал	1,348,251,088.08	4,264,644,866.12
2	**Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн**	**13,627,296,089.00**	**63,714,742,706.60**
39	**Үндсэн хөрөнгө**	**13,627,296,089.00**	**63,714,742,706.60**
392	**Биет хөрөнгө**	**12,115,855,039.54**	**61,247,264,638.97**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	7,649,814,758.35	7,704,000,658.35

Дансны код	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,127,038,028.70)	(1,724,737,280.87)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	273,713,819.00	223,713,041.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(204,704,217.97)	(198,690,070.36)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	10,459,750,870.58	74,791,777,803.74
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,089,304,985.74)	(22,905,708,830.75)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	2,415,603,348.76	5,000,108,726.51
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,374,476,715.50)	(2,461,656,002.31)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	212,695,859.00	1,179,540,630.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(100,199,668.24)	(361,084,036.34)
393	**Биет бус хөрөнгө**	**1,511,441,049.46**	**2,467,478,067.63**
39301	Програм хангамж	93,421,225.00	1,635,447,883.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(86,905,435.54)	(672,895,075.37)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	1,504,925,260.00	1,504,925,260.00
3	**Нийт хөрөнгийн дүн**	**16,905,250,325.18**	**72,520,581,050.92**
4	**Нийт өр төлбөр**	**20,588,708.00**	**6,009,820,409.30**
41	**Богино хугацаат өр төлбөр**	**20,588,708.00**	**6,009,820,409.30**
413	**Өглөг**	**3,372,708.00**	**6,009,820,409.30**
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	401,412.41
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	2,394,595.00	5,982,089,158.89
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	27,237,050.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	978,113.00	92,788.00
414	**Урьдчилж орсон орлого**	**17,216,000.00**	**-**
41430	Барьцаа, дэнчингийн урьдчилж орсон орлого	3,136,000.00	-
41440	Бусад урьдчилж орсон орлого	14,080,000.00	-
5	**Цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн**	**16,884,661,617.18**	**66,510,760,641.62**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**16,884,661,617.18**	**66,510,760,641.62**
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	11,941,287,076.42	11,941,287,076.42
51101	Өмч: - төрийн	11,941,287,076.42	11,941,287,076.42
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**(28,415,691.80)**	**49,597,683,332.64**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(3,569,233,760.13)	(8,815,034,280.05)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	3,540,818,068.33	58,412,717,612.69
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	4,971,790,232.56	4,971,790,232.56
6	**Өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн**	**16,905,250,325.18**	**72,520,581,050.92**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

(төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын зүйл	Өмнөх он	Тайлант он
1	**Үйл ажиллагааны орлогын дүн**	**23,813,998,240.49**	**104,215,421,788.35**
12	Татварын бус орлого	**6,540,619,449.49**	**78,973,126,044.27**
120	Нийтлэг татварын бус орлого	**2,330,542,868.54**	**78,973,126,044.27**
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	2,272,868,978.54	2,814,743,669.29
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,128,103,222.50	2,519,479,026.58
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	144,765,756.04	295,264,642.71
120005	Түрээсийн орлого	57,673,890.00	-
122	Тусламжийн орлого	**4,210,076,580.95**	**76,158,382,374.98**
122001	Хандив тусламж-Дотоод	4,210,076,580.95	76,158,382,374.98
	Хандив тусламж-Үндсэн хөрөнгө	-	69,310,581,544.16
	Хандив тусламж-Бараа материал	-	6,847,800,830.82
13	Тусламж, санхүүжилтийн орлого	**17,273,378,791.00**	**25,242,295,744.08**
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	**6,603,006,650.00**	**-**
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	6,228,510,100.00	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	**374,496,550.00**	**1,993,099,105.08**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	168,000,000.00	13,100,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	206,496,550.00	1,817,567,880.08
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	162,431,225.00
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	**10,670,372,141.00**	**23,249,196,639.00**
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	10,670,372,141.00	23,249,196,639.00
2	**Үйл ажиллагааны зардлын дүн**	**20,269,619,842.48**	**45,685,332,512.34**
21	Урсгал зардал	**20,269,619,842.48**	**45,685,332,512.34**
210	Бараа, ажил үйлчилгээний зардал	**19,915,564,785.48**	**44,842,507,612.34**
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	**7,612,924,305.91**	**9,745,423,008.58**
210101	Үндсэн цалин	4,475,583,519.41	4,775,510,792.83
210102	Нэмэгдэл	1,997,711,527.50	3,752,291,520.75
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	548,681,000.00	553,714,000.00
210104	Урамшуулал	590,948,259.00	663,906,695.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	**960,394,345.04**	**1,284,949,029.63**
210201	Тэтгэврийн даатгал	828,569,769.00	1,089,301,176.38
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	131,824,576.04	195,647,853.25
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	**916,024,830.10**	**1,190,699,889.82**
210301	Гэрэл цахилгаан	510,851,940.04	689,999,679.00
210302	Түлш, халаалт	236,701,199.04	247,026,017.82
210303	Цэвэр, бохир ус	168,471,691.02	253,674,193.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	**659,586,526.54**	**812,553,952.78**
210401	Бичиг хэрэг	58,187,837.20	77,131,713.00

Дансны код	Балансын зүйл	Өмнөх он	Тайлант он
210402	Тээвэр, шатахуун	28,205,234.32	34,200,470.01
210403	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	16,352,976.76	26,370,317.54
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	203,126,231.98	258,714,608.50
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	353,714,246.28	416,136,843.73
2105	Нормативт зардал	**7,980,530,302.20**	**19,611,220,603.27**
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	7,540,590,869.44	19,254,913,519.66
210502	Хоол, Хүнс	226,814,815.11	307,170,661.61
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	213,124,617.65	49,136,422.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	**190,053,690.20**	**147,326,110.79**
210604	Урсгал засвар	190,053,690.20	147,326,110.79
2107	Томилолт, зочны зардал	**6,087,350.00**	**5,060,000.00**
210702	Дотоод албан томилолт	6,087,350.00	5,060,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	**126,266,450.90**	**112,677,636.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	81,000,000.00	80,941,620.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	7,000,000.00	19,800,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	528,660.00	579,150.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	715,770.00	539,852.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	189,178.00	187,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	26,539,512.90	669,284.00
210807	Газрын төлбөр	9,753,030.00	9,753,030.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	540,300.00	207,700.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	**1,463,696,984.59**	**11,932,597,381.47**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	39,272,885.00	234,688,642.90
210902	Хичээл үйлвэрлэлийн дадлага хийх	20,000,000.00	896,331,574.88
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл хорогдлын зардал	1,404,424,099.59	10,801,577,163.69
213	Урсгал шилжүүлэг	**354,055,057.00**	**842,824,900.00**
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	**335,316,882.00**	**842,824,900.00**
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	312,029,500.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	23,287,382.00	842,824,900.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	**18,738,175.00**	**-**
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	18,738,175.00	-
3	**Үйл ажиллагааны үр дүн**	**3,544,378,398.01**	**58,530,089,276.01**
225	**Үйл ажиллагааны бус зардлын дүн**	**3,560,329.68**	**117,371,663.32**
225001	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны гарз	3,560,329.68	33,756,660.62
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	-	83,615,002.70
4	**Үйл ажиллагааны бус ур дун**	**(3,560,329.68)**	**(117,371,663.32)**
5	**Нийт үр дүн**	**3,540,818,068.33**	**58,412,717,612.69**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

(төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2019 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	**11,941,287,076.42**	**4,971,790,232.56**	**(3,910,041,343.13)**	**13,003,035,965.85**
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	340,807,583.00	340,807,583.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	11,941,287,076.42	4,971,790,232.56	(3,569,233,760.13)	13,343,843,548.85
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	3,540,818,068.33	3,540,818,068.33
2020 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	**11,941,287,076.42**	**4,971,790,232.56**	**(28,415,691.80)**	**16,884,661,617.18**
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	(8,786,618,588.25)	(8,786,618,588.25)
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	11,941,287,076.42	4,971,790,232.56	(8,815,034,280.05)	8,098,043,028.93
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	58,412,717,612.69	58,412,717,612.69
2021 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	**11,941,287,076.42**	**4,971,790,232.56**	**49,597,683,332.64**	**66,510,760,641.62**

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**Үйл ажиллагааны мөнгөн орлогын дүн**	19,584,549,426.50	25,833,167,440.16
12	Татварын бус орлого	19,584,549,426.50	23,837,458,765.58
120	Нийтлэг татварын бус орлого	19,210,052,876.50	2,612,691,524.58
1200	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,311,170,635.50	2,612,691,524.58
120004	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,129,786,614.50	2,327,840,324.58
120010	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	181,384,021.00	284,851,200.00
122	Тусламжийн орлого	10,670,372,141.00	19,654,767,241.00
122001	Эрүүл мэндийн даатгалын санхүүжилт	10,670,372,141.00	19,654,767,241.00
13	Тусламж, санхүүжилтийн орлого	6,228,510,100.00	1,570,000,000.00
1220	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	6,228,510,100.00	1,570,000,000.00
122005	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	6,228,510,100.00	-
133004	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих	-	1,570,000,000.00
3500	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	374,496,550.00	1,995,708,674.58
350011	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	168,000,000.00	13,100,000.00
350014	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	206,496,550.00	1,819,132,549.58
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	163,476,125.00
2	**Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн**	19,253,921,658.50	25,694,272,608.35
21	**Урсгал зардал**	19,253,921,658.50	25,694,272,608.35
210	**Бараа, ажил үйлчилгээний зардал**	18,905,293,230.50	24,851,447,708.35
2101	**Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	7,548,026,331.91	10,546,778,009.37
210101	Үндсэн цалин	4,508,878,854.48	5,597,432,992.96
210102	Нэмэгдэл	1,863,702,509.97	3,730,909,689.41
210103	Унаа хоолны Хөнгөлөлт	537,797,868.24	553,814,000.00
210104	Урамшуулал	637,647,099.22	664,621,327.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	959,579,267.04	1,360,183,303.58
210201	Тэтгэврийн даатгал	660,286,377.47	993,794,784.58
210202	Тэтгэмжийн даатгал	77,703,444.09	92,107,508.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	60,134,992.23	73,691,741.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	14,837,964.65	18,422,874.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	146,616,488.60	182,166,396.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	916,024,830.10	1,190,699,889.82
210301	Гэрэл, цахилгаан	510,851,940.04	689,999,679.00
210302	Түлш, халаалт	236,701,199.04	247,026,017.82
210303	Цэвэр, бохир ус	168,471,691.02	253,674,193.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	269,216,147.76	355,806,473.54
210401	Бичиг хэрэг	15,150,210.00	42,985,600.00
210402	Тээвэр, шатахуун	26,155,000.00	33,133,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	16,648,794.26	17,420,783.54
210404	Ном, хэвлэл	18,172,400.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	153,493,244.50	184,473,519.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	39,596,499.00	77,793,571.00
2105	**Нормативт зардал**	4,131,867,821.44	10,945,125,181.15
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	3,653,078,294.14	10,351,579,449.15
210502	Хоол, хүнс	338,311,587.30	444,159,992.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	140,477,940.00	149,385,740.00

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	670,588,718.00	182,192,497.50
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	532,387,813.00	18,592,500.00
210602	Тавилга	400,000.00	-
210604	Урсгал засвар	137,800,905.00	163,599,997.50
2107	**Томилолт, зочны зардал**	6,087,350.00	4,830,641.00
210702	Дотоод албан томилолт	6,087,350.00	4,830,641.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	146,175,444.75	121,000,096.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	96,000,000.00	80,941,620.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	7,000,000.00	9,900,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	528,660.00	579,150.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	705,600.00	539,852.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	189,178.00	187,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	10,518,176.75	10,622,744.00
210807	Газрын төлбөр	9,753,030.00	9,753,030.00
210808	Банк санхүүгийн үйлчилгээний хураамж	1,686,300.00	109,700.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	19,794,500.00	8,367,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	4,257,727,319.50	144,831,616.39
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,218,465,448.50	144,831,616.39
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	39,261,871.00	-
213	**Урсгал шилжүүлэг**	348,628,428.00	842,824,900.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	329,890,253.00	842,824,900.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	813,544,900.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	312,029,500.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	17,860,753.00	29,280,000.00
2133	**Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	18,738,175.00	-
261090	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	18,738,175.00	-
3	**Үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ**	330,627,768.00	138,894,831.81
140005	Биет бус хөрөнгө борлуулсны орлого	-	-
5	**Хөрөнгө оруулалтын мөнгөн зардлын дүн**	120,000,000.00	87,880,150.00
22	**Хөрөнгийн зардал**	120,000,000.00	87,880,150.00
222001	Тоног төхөөрөмж	120,000,000.00	-
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	210,627,768.00	87,880,150.00
6	**Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээ**	(330,627,768.00)	-
8	**Нийт цэвэр мөнгөн гүйлгээ**	-	51,014,681.81
101	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	10,000.00	10,000.00
20	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	10,000.00	51,024,681.81

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	**Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн**	**25,283,650,700.00**	**23,800,105,083.77**	**1,483,545,616.2**	**94.1**
21	**Нийт зарлага ба цэвэр зээлийн дүн**	**25,283,650,700.00**	**23,800,105,083.77**	**1,483,545,616.2**	**94.1**
210	**Урсгал зардал**	**25,266,970,700.00**	**23,770,825,083.77**	**1,496,145,616.2**	**94.1**
2101	**Бараа, ажил үйлчилгээний зардал**	**9,702,773,556.00**	**9,568,972,034.37**	**133,801,521.6**	**98.6**
210101	Үндсэн цалин	4,790,898,300.00	4,812,726,701.96	(21,828,402.0)	100.5
210102	Нэмэгдэл	3,520,480,456.00	3,537,810,005.41	(17,329,549.4)	100.5
210103	Унаа хоолны Хөнгөлөлт	672,760,000.00	553,814,000.00	118,946,000.0	82.3
210104	Урамшуулал	718,634,800.00	664,621,327.00	54,013,473.0	92.5
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**1,268,132,506.00**	**1,250,235,094.00**	**17,897,412.0**	**98.6**
210201	Тэтгэврийн даатгал	896,011,871.00	883,846,575.00	12,165,296.0	98.6
210202	Тэтгэмжийн даатгал	93,028,409.00	92,107,508.00	920,901.0	99.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	74,428,367.00	73,691,741.00	736,626.0	99.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	18,607,042.00	18,422,874.00	184,168.0	99.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	186,056,817.00	182,166,396.00	3,890,421.0	97.9
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**1,233,304,700.00**	**1,190,699,889.82**	**42,604,810.2**	**96.5**
210301	Гэрэл, цахилгаан	596,524,400.00	689,999,679.00	(93,475,279.0)	115.7
210302	Түлш, халаалт	346,227,300.00	247,026,017.82	99,201,282.2	71.3
210303	Цэвэр, бохир ус	290,553,000.00	253,674,193.00	36,878,807.0	87.3
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**244,093,200.00**	**363,598,373.54**	**(119,505,173.5)**	**149.0**
210401	Бичиг хэрэг	13,800,300.00	42,985,600.00	(29,185,300.0)	311.5
210402	Тээвэр, шатахуун	18,750,600.00	33,133,000.00	(14,382,400.0)	176.7
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	17,492,400.00	17,420,783.54	71,616.5	99.6
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	178,856,400.00	184,473,519.00	(5,617,119.0)	103.1
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	15,193,500.00	85,585,471.00	(70,391,971.0)	563.3
2105	**Нормативт зардал**	**12,377,865,238.00**	**10,930,553,911.15**	**1,447,311,326.9**	**88.3**

210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	11,739,981,338.00	10,337,008,179.15	1,402,973,158.9	88.0
210502	Хоол, хүнс	443,217,600.00	444,159,992.00	(942,392.0)	100.2
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	194,666,300.00	149,385,740.00	45,280,560.0	76.7
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**127,174,000.00**	**262,280,747.50**	**(135,106,747.5)**	**206.2**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	35,361,600.00	44,494,850.00	(9,133,250.0)	125.8
210602	Тавилга	9,397,000.00		9,397,000.0	-
210604	Урсгал засвар	82,415,400.00	217,785,897.50	(135,370,497.5)	264.3
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**8,000,000.00**	**4,830,641.00**	**3,169,359.0**	**60.4**
210702	Дотоод албан томилолт	8,000,000.00	4,830,641.00	3,169,359.0	60.4
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**185,763,900.00**	**121,000,096.00**	**64,763,804.0**	**65.1**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	81,000,000.00	80,941,620.00	58,380.0	99.9
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	15,614,500.00	9,900,000.00	5,714,500.0	63.4
210803	Даатгалын үйлчилгээ	560,000.00	579,150.00	(19,150.0)	103.4
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	705,600.00	539,852.00	165,748.0	76.5
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	220,000.00	187,000.00	33,000.0	85.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	44,730,000.00	10,622,744.00	34,107,256.0	23.7
210807	Газрын төлбөр	9,753,000.00	9,753,030.00	(30.0)	100.0
210808	Банк санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	4,420,000.00	109,700.00	4,310,300.0	2.5
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	28,760,800.00	8,367,000.00	20,393,800.0	29.1
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**119,863,600.00**	**78,654,296.39**	**41,209,303.6**	**65.6**
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	119,863,600.00	78,654,296.39	41,209,303.6	65.6
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**16,680,000.00**	**29,280,000.00**	**(12,600,000.0)**	**175.5**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**16,680,000.00**	**29,280,000.00**	**(12,600,000.0)**	**175.5**

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	16,680,000.00	29,280,000.00	(12,600,000.0)	175.5
3	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**25,283,650,700.00**	**23,834,314,854.58**	**1,449,335,845.4**	**94.3**
1220	**Эрүүл мэндийн даатгалаас санхүүжүүлсэн**	**22,207,001,900.00**	**21,224,767,241.00**	**982,234,659.0**	**95.6**
122005	Улсын төсвөөс санхүүжих	888,663,500.00	888,663,500.00	-	100.0
133004	Засгийн газрын тусгай сангаас санхүүжих	-	1,570,000,000.00	(1,570,000,000.0)	
122001	Эрүүл мэндийн даатгалын санхүүжилт	21,318,338,400.00	18,766,103,741.00	2,552,234,659.0	88.0
1200	Төсөвт байгууллагын үйл ажиллагаанаас	**3,076,648,800.00**	**2,609,547,613.58**	**467,101,186.4**	**84.8**
120004	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,032,352,800.00	2,324,696,413.58	707,656,386.4	76.7
120010	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	44,296,000.00	284,851,200.00	(240,555,200.0)	643.1
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	10,000.00	(10,000.0)	(100.0)
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	34,219,770.81	(34,219,770.81)	(100.0)
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	**566**	**566**	**-**	
620001	Удирдах ажилтан	4	4	-	
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	360	360	-	
620003	Үйлчлэх ажилтан	198	198	-	
65	Гэрээт ажилтан	4	4	-	
650013	Орон тооны мэдээлэл	566	566	-	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021 оны 12 дугаар сарын 31-нээр дуусвар болсон

(төгрөгөөр)

Эдийн засгийн ангилал	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
Эхний үлдэгдэл 2020 оны 01-р сарын 01	**-**	
Орлогын дүн	**-**	**1,995,708,674.58**
Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	13,100,000.00
Дээд шатны төсвийг захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчдад хуваарилсан хөрөнгө	-	1,819,132,549.58
Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	159,815,125.00
Буцаалт	-	3,661,000.00
Нийт зарлагын дүн	**-**	**1,982,047,674.58**
Урсгал зардлын дүн	**-**	**1,982,047,674.58**
Бараа үйлчилгээний зардал	**-**	**1,087,754,184.58**
Үндсэн цалин 210101	-	784,706,291.00
Нэмэгдэл 210102	-	193,099,684.00
НДШимтгэл 210201	-	109,948,209.58
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	**-**	**80,748,590.00**
Эмийн зардал 210501	-	14,571,270.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал 210901	-	66,177,320.00
Татаас ба урсгал шилжүүлэг	**-**	**813,544,900.00**
Нэг удаагийн тэтгэмж 213204	-	813,544,900.00
Эцсийн үлдэгдэл 2021 оны 12-р сарын 31	**-**	**13,661,000.00**

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана гэж заасны дагуу Улсын хоёрдугаар төв эмнэлгийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтад хийсэн үнэлгээ, хууль эрх зүй, тогтоол шийдвэр, журам, зааврын зөрчилтэй холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрөөс 2022 оны 02 дугаар сарын 25-ны өдрийн хооронд Дабль Аксиом аудит ХХК-ийн аудитор Ж.Болормаа, Ш.Оюунчимэг нар гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Э.Энхтуяа, захирал Т.Мягмарсүрэн нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Улсын хоёрдугаар төв эмнэлгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Үндэсний аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 4/51 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг нь дэвшилтэт технологи, чадварлаг эмч, мэргэжилтний багаар олон улсын чанар, аюулгүй байдлын стандартыг хангасан эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг үйлчлүүлэгчдэд хүргэх эрхэм зорилгын дор үйл ажиллагааны чиглэл, зорилтоо тодорхойлон ажиллаж байна.

Улсын хоёрдугаар төв эмнэлгийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Эмнэлгийн анхан шатны, үндсэн, төрөлжсөн мэргэжлийн тусламж үйлчилгээг төрийн, улс төрийн болон төрийн өндөр албан тушаалтнуудад үзүүлнэ;
- Төрөлжсөн мэргэжлийн тусламж үйлчилгээг, үйлчлэх хүрээний албан тушаалтан, иргэдэд үзүүлнэ;
- Мэс заслын тусламж үйлчилгээг Баянзүрх дүүрэг, Сүхбаатар дүүргийн иргэдэд үзүүлнэ.

Тайлант хугацаанд эмнэлгийн үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны А/257 дугаар тушаалаар баталсан Коронавируст халдвартай иргэнд тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх чиглэл батлах тухай;
- Монгол Улсын шадар сайд, Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны 05/А/12 дугаар тушаалаар баталсан Коронавируст халдварыг илрүүлэх шинжилгээг төлбөртэй хийх, шинжилгээний жишиг үнэ тогтоох, орлогыг зарцуулах заавар батлах тухай;
- Эрүүл мэндийн сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны 67/А/268 дугаар тушаал Коронавируст халдварын эсрэг цар тахлын дэгдэлтийн үед үзүүлэх цогц тусламж үйлчилгээг санхүүжүүлэх журам,
- Эрүүл мэндийн сайд, Сангийн сайдын хамтарсан 2021 оны өдрийн А/387/97 дугаар тушаал журамд өөрчлөлт оруулах, төлбөрийн хэмжээг шинэчлэн батлах тухай
- Эрүүл мэндийн даатгалын Үндэсний зөвлөлийн 2021 оны 03 дугаар тогтоолын нэгдүгээр хавсралтаар батлагдсан “Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас зардлын

төлбөрийг нь хариуцах эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний оношний хамааралтай бүлгийн жагсаалт, төлбөрийн хэмжээ”

- Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 7.1.3-д эрүүл мэндийн талаар батлагдсан бодлого, хөтөлбөрийг санхүүжүүлэх, хэрэгжилтэд хяналт тавих;

Эмнэлгийн удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна.

Тус эмнэлгийн мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцэж, үйл ажиллагааны онцлогт тохирч байгаа боловч Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн 2021 оны 03 дугаар тогтоолын дагуу гүйцэтгэлээр санхүүжүүлэх тогтолцоонд шилжсэнтэй холбоотойгоор нэмэлт өөрчлөлтийг оруулаагүй байна.

Эрүүл мэндийн яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2021 оны 7 дугаар сарын 05-ны өдөр Эрүүл мэндийн яамны харьяа төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, мэргэжлийн төвүүдэд хэсэгчилсэн санхүүгийн хяналт шалгалт хийх удирдамжийн дагуу Хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ дотоод аудитын газраас 2020 оны Үндэсний аудитын газрын акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн биелэлт, үйл ажиллагааны орлого, түүний зарцуулалт, Коровируст халдварын үеийн төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан эм, эмнэлгийн хэрэгсэл түүний зарцуулалт, PCR, шинжилгээ хийгдэж байгаа эсэх, төлбөртэй шинжилгээний орлого, зарцуулалт зэрэг 4 чиглэлээр хяналт шалгалтыг хийсэн байна. Шалгалтаар алдаа, зөрчил дутагдал гараагүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Улсын хоёрдугаар төв эмнэлгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг төсвийн тухай хуулийн 54.5-д заасан бүрэлдэхүүн хэсгийн дагуу иж бүрэн бэлтгэсэн байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны 9 дүгээр сарын 30-наар дуусвар болсон санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны 9 дүгээр сарын 30-наар дуусвар болсон санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 20,269,619.8 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 202,696.2 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 152,022.1 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Улсын хоёрдугаар төв эмнэлгийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаар нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 55,615,330.7 мянган төгрөгөөр өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан нь мөнгөн хөрөнгө, авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, өр төлбөр, засгийн газрын хувь оролцоо данснууд байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт (мянган төгрөг)

Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	10.0	51,024.7	51,014.7
Авлага	1,681.6	2,153,859.9	2,152,178.3
Урьдчилгаа тооцоо	528,933.1	9,894.0	(519,039.1)
Бараа материал	2,747,329.5	6,591,059.8	3,843,730.3
Биет хөрөнгө	12,115,855.0	61,247,264.6	49,131,409.6
Биет бус хөрөнгө	1,511,441.0	2,467,478.1	956,037.1
Нийт хөрөнгийн дүн	**16,905,250.2**	**72,520,581.1**	**55,615,330.9**
Өр төлбөр	20,588.7	6,009,820.5	5,989,231.8
Засгийн газрын хувь оролцоо	16,884,661.5	66,510,760.6	49,626,099.1
Өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**16,905,250.2**	**72,520,581.1**	**55,615,330.9**

Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 51,014.7 мянган төгрөгөөр өссөн нь Төсвийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.9-д заасны дагуу төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг төрийн санд татан төвлөрүүлээгүйтэй холбоотой байна.

Авлага дансны үлдэгдлийн 2,152,178.3 мянган төгрөгөөр өсөлтөд Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн тусламж үйлчилгээний 2,024,429.4 мянган төгрөгийн гүйцэтгэлийн санхүүжилт дутуу, МОН-8 төслөөс 120,389.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө тоног төхөөрөмжийг дутуу хүлээн авсан зэрэг голлон нөлөөлсөн байна.

Урьдчилгаа тооцоо дансны үлдэгдэл 519,039.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь өмнөх онд байгуулсан худалдан авах гэрээний дагуу эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийг хүлээн авсан байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 3,843,730.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь өндөр өртөг бүхий эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, оношлуур, эмнэлгийн жижиг багаж хэрэгсэл, бусад хангамжийн материалын нөөц бүрдүүлснээс шалтгаалсан ба үүнээс эм боох, тусгай зориулалтын материалын үлдэгдэл 816,607.2 мянган, сэлбэг, ахуйн материалын үлдэгдэл 110,729.2 мянган бусад хангамжийн материалын үлдэгдэл 2,916,393.8 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 50,087,446.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь Эрүүл мэндийн яамны хөрөнгө оруулалтаар 69,133,925.6 мянган, урсгал төсвийн худалдан авалтаар 87,880.1 мянган, өмнөх оны худалдан авалтын гэрээний дагуу хүлээн авсан хөрөнгийн 404,510.0 мянган, хандиваар болон үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн 176,655.8 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр нэмэгдсэн байна.

Үндсэн хөрөнгө үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн 93,572.8 мянган, акталсан 279,810.2 мянган, элэгдлийн зардал 19,342,141.9 мянган төгрөг байна.

Өр төлбөр дансны үлдэгдлийн 6,009,820.4 мянган төгрөгийн өсөлтөд эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, өндөр өртөгт бараа материал 5,979,694.6 мянган төгрөгийн өглөг гол нөлөө үзүүлсэн байна.

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 49,626,099.1 мянган төгрөгөөр өссөн нь 2019 онд Үндэсний оношилгооны төв ашиглалтад орсноор МОН-8 төслийн хүрээнд нийлүүлсэн эмнэлгийн тоног төхөөрөмж, алсын зайн оношилгооны мэдээлэл технологийн тоног төхөөрөмжийг Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны А/644 дугаар тушаалаар хүлээн авч, 2019-2020 онд ашигласан хугацааны элэгдлийн зардлыг нөхөн тооцсон 5,245,800.5 мянган төгрөг, тайлант оны үр дүн 54,871,899.5 мянган төгрөгөөр тус тус нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус эмнэлгийн 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 25,283,650.7 мянган төгрөгөөр төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 25,283,650.7 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас улсын төсвөөс 888.663.5 мянган, Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 21,318,338.4 мянган, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос 3,076,648.8 мянган төгрөгийг төвлөрүүлэхээр төлөвлөсөн байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 888.663.5 мянган төгрөг, Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 18,766,103.7 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлого 2,609,547.6 мянган төгрөг, Засгийн газрын тусгай сангаас 1,570,000.0 мянган төгрөг, нийт 23,834,314.8 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, урсгал үйл ажиллагаанд 23,800,105.1 мянган төгрөгийг зарцуулж, 34,219.7 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Тайлант оны баталсан төсвөөс орлого 1,449,335.8 мянган төгрөгөөр тасарч 94.2 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Энэ нь тайлант оны сүүлийн хоёр сард ЭМДС-аас санхүүжилт хийгдээгүй, ЭМДЕГ тусламж үйлчилгээний жилийн эцсийн гүйцэтгэлийг 2021 оны 12 дугаар сарын 10-ны өдрөөр тасалбар болгосноос шалтгаалжээ.

Эмнэлгийн үндсэн ба туслах үйл ажиллагааны төлбөртэй тусламж үйлчилгээний орлого төлөвлөснөөс 467,101.2 мянган төгрөгөөр тасарч, 84.8 хувийн гүйцэтгэлтэй байгаа нь Коронавируст халдварын улмаас үйлчлүүлэгчдийн тоо болон ЭМДҮЗ-ийн 2021 оны 03 дугаар тогтоолоор хувь хүнээс төлөх эмчилгээний төлбөрийн тариф тус тус буурсантай холбоотой байна.

Төсвийн зардлын гүйцэтгэл 23,800,105.1 мянган төгрөг буюу 94.3 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Энэ нь урсгал зардалд 23,770,825,1 мянган төгрөг, бусад шилжүүлгийн зардалд 29,280.0 мянган төгрөгийг тус тус зарцуулсан байна.

Тайлант онд Коронавируст халдварын улмаас 2021 оны 02 дугаар сарын 14-ний өдрөөс 14 хоног хатуу хөл хориог Засгийн газрын тогтоосон, 4 дүгээр сараас Коронавируст халдвар авсан иргэдэд ор дэлгэн ажиллаж байгаатай холбоотой үндсэн тусламж үйлчилгээ буурч, эмнэлгээр үйлчлүүлэгчдийн тоо цөөрсөн хэдий ч Үндэсний оношилгоо эмчилгээний төв байгуулагдсанаар зүүн 4 аймаг, Баянзүрх, Налайх, Багануур дүүргүүдийн яаралтай тусламж, мэс заслын үйлчилгээг үзүүлэх болсноор эмчлүүлсэн хүнд өвчтөний тоо нэмэгдсэнээс эм, эмнэлгийн зардал өссөн байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд нийт 1,992,047.6 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлсэн байна. *(буцаалт хассан дүнгээр)* Үүнд:

- Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламжийн орлого 13,100.0 мянган төгрөг,
- Дээд шатны төсвийн захирагчаас хуваарилсан хөрөнгө оруулалт 1,819,132.5 мянган төгрөг,
- Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 159,815.1 мянган төгрөг байна.

Үүнээс цалин, урамшуулалд 1,087,754.1 мянган, хангамжийн бараа материал, эмийн зардалд 80,748.6 мянган, нэг удаагийн тэтгэмжид 813,544.9 мянган төгрөг, нийт 1,982,047.7 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.3 дахь заалтын дагуу 4 гишүүн сонгохоос тус эмнэлэг 3 ажилтнаа Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүнд нээлттэй санал хураан сонгон шалгаруулж, баримт материалыг Эрүүл мэндийн яамд хүргүүлсэн боловч Төлөөлөн Удирдах зөвлөл байгуулах шийдвэр гаргаагүй байна.

2021 оны 3 дугаар сараас эрүүл мэндийн даатгал, төсвийн санхүүжилтийг гүйцэтгэлээр санхүүжүүлэхээр Эрүүл мэндийн даатгалын Үндэсний зөвлөлийн 03 дугаар тогтоол гарсантай холбогдуулан санхүүгийн тайланд орлогыг хүлээн зөвшөөрч, тайлагнахдаа Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-ын дагуу аккруэл сууриар тайлагнахгүй, ЭМДЕГ-аас баталгаажсан санхүүжилтийн дүнгээр буюу мөнгөн сууриар илэрхийлсэн байна. Тухайлбал:

- Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газрын системийн дамжуулалтын алдаанаас шалтгаалан хасагдсан 3,201,914.4 мянган төгрөгийн орлого,
- Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газар тайлант онд тусламж үйлчилгээний гүйцэтгэлийн тайланг 2021 оны 12 дугаар сарын 10-наар тасалбар болгосноор 2021 оны 12 дугаар сарын 31-нийг хүртэлх хугацааны тусламж үйлчилгээний гүйцэтгэл 1,553,424.3 мянган төгрөгийн орлогыг аккурэл сууриар бүртгээгүй байна.

Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газар тайлант оны сүүлийн саруудын санхүүжилтийг бүрэн олгоогүйгээс 2,024,429.4 мянган төгрөгийн авлага үүссэнээр эм, эмнэлгийн хэрэгслийн 5,979,694.6 мянган төгрөгийн өр төлбөр нэмэгдсэн байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 3,476,796.8 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрч тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан нь дангаараа буюу эсвэл

нийтээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг боловч өргөн тархаагүй, санхүүгийн тайлангийн оршин байх, эрх ба үүрэг, тохиолдсон байх гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан 943 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Тус эмнэлэг нь тайлант хугацаанд тайлагнавал зохих 54,131,722.5 мянган төгрөгийн 943 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод, хугацаанд нь нийцсэн байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн, бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд шалгасан зүйлийг холбогдох шалгуурт нийцсэн байна гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 1,238,530.2 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 5,083,8 мянган төгрөгийн акт, 1,223,465.8 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 4 албан шаардлага, 10,080.6 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 4 зөвлөмжийг хэрэгжүүлсэн байна.

Хүснэгт 2. Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг доорх хүснэгтэд харуулав.

(мянган төгрөг)

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Зөрүү		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	5,083.8	1	5,083.8	-	-	100
Албан шаардлага	4	1,223,465.8	4	1,223,465.8	-	-	100
Зөвлөмж	3	10,080.6	3	10,080.6	-	-	100
Нийт дүн	**8**	**1,238,630.2**	**8**	**1,238,630.2**	**-**	**-**	100

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг 2019 онд Аксис систем ХХК-ийн Карте программыг эмчилгээ, үйлчилгээний бүртгэлийн системд нэвтрүүлж эхэлсэн байна.

Тус программд хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчтөний түүхийг бүртгэдэг болсон тул эм, эмнэлгийн хэрэгслийн захиалга эм зүйн албанд шууд мэдээлэгддэг боловч хэлтэс, нэгжүүдийн хоорондын уялдаа муутай байгаагаас шалтгаалан нэг өвчтөнд зарцуулагдаж байгаа эм, эмчилгээнээс гадна хоол хүнс бусад зардлыг бүртгэж тооцоогүй, бүртгэлээр тавих хяналт сул, программын хэрэглээг хянаж, сайжруулах ажил хангалтгүй байгаа тул эрсдэлтэй гэж үзэн дараагийн аудитаар авч үзэх нь зүйтэй гэж үзлээ.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 14,100,784.2 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс 10,637,214.7 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 9,894.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоож, 3,313,085.4 мянга төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлж, 140,590.1 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 4 зөвлөмж өгсөн.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын алдаатай дараах залруулгыг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулав. Үүнд:

1. Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн тооцооллыг давтан тооцоолоход нийт 68,455.7 мянган төгрөгийн элэгдлийн зардлыг дутуу тооцсон,
2. Үндсэн хөрөнгийн дэлгэрэнгүй тайлангийн эхний болон эцсийн үлдэгдэл санхүүгийн байдлын тайлангийн үндсэн хөрөнгийн эхний, эцсийн үлдэгдлээс 10,568,759.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасныг залруулав.

4.2 Төлбөрийн акт

Нийлүүлэгч компаниас мэдээлэл холбоо, сүлжээний хэрэгслийг худалдан авахаар 2020 оны 10 дугаар сарын 15-нд ХА/16 дугаар гэрээг байгуулж, 9,894.0 мянган төгрөгийг төлсөн боловч одоог хүртэл барааг хүлээн аваагүй, гэрээний хугацаа дууссан байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоох.

4.3 Албан шаардлага

Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны 10 дугаар сарын 27-ны өдрийн А/644 дугаар тушаалын дагуу хүлээн авч, орлогоор бүртгэсэн хөрөнгөөс лавлагаа шатлалын *(Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэг, Улсын гуравдугаар төв эмнэлэгт Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв, Гэмтэл согог судлалын үндэсний төв, Хавдар судлалын үндэсний төв, Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв)*- эмнэлгүүдэд суурилагдсан 9 нэр төрлийн 82 ширхэг 1,443,612.5 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг тус эмнэлгүүдтэй тооцоо нийлж, хөрөнгө хүлээлцсэн акт үйлдээгүй, мөн мэдээллийн системийн алсын зайн оношилгоо тоног төхөөрөмжүүдийг тоолж аваагүйгээс жилийн эцсийн тооллогоор 9 нэр төрлийн 69 ширхэг 120,389.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийг Мон-8 төслөөс авлага үүсгэж бүртгэсэн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хөрөнгийг комисс томилон хүлээлцэж, тооцоо нийлэн акт үйлдэж, баримтжуулах албан шаардлага өгөх.

Бараа ажил үйлчилгээ худалдан авалтын гэрээнүүдийг он дамжуулан хийснээс хэрэгжилтийг тооцох, дүгнэх боломжгүй нөхцөл байдлыг бий болгосон, 1,749,083.8 мянган төгрөгийн өндөр өртөгт бараа материал эм, эмнэлгийн хэрэгслийг гэрээнд заасан нийлүүлэлтийн хуваариас илүү худалдан авалт хийсэн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Худалдан авалтын гэрээний нийлүүлэлтийг хуваарийн дагуу эм, эмнэлгийн хэрэгслийг авч байх албан шаардлага өгөх.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

4.4.1 Дотоод хяналтын сул талтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт

Санхүүгийн албаны хүний нөөц тогтворгүй, нягтлан бодогч нарын ажил үүргийн хуваарь оновчтой бус, Бодлого төлөвлөлт, салбарын эдийн засгийн шинжилгээ судалгаа, төсөв төлөвлөлтийг төлөвлөлтийн хэлтсээс бүрэн бэлтгэдэггүй, мэдээлэл дутагдалтай, гүйцэтгэх захирлын тушаалын дагуу Санхүү бүртгэлийн албаны дарга /ахлах нягтлан бодогч төлөвлөгөө боловсруулж, байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд аудитын хяналт шалгалт хийж байгаа нь ашиг сонирхол бий болох эрсдэлтэй байна. Удирдах зөвлөлийн хурлаар байгууллагын үйл ажиллагаатай холбоотой асуудлыг хэлэлцсэн тэмдэглэл болон шийдвэрүүд, авсан арга хэмжээний баримт бичиг, архивлалт эмх цэгцгүй зэрэг нь дотоод хяналтын орчин болон үйл ажиллагаа хангалтгүй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16.5.6-д дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх, Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолын хавсралт Дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах журмын 3.3. *Дотоод хяналт шалгалтын ажилтан нь тухайн аж ахуйн нэгж, байгууллагын эрхэлж байгаа үйл ажиллагааны чиглэлээр боловсрол, мэргэжил эзэмшиж мэргэшсэн, ажлын дадлага туршлагатай байна* гэж заасныг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж

Санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх, ажил үүргийн хуваарь, ажлын байрны тодорхойлолтыг оновчтой бэлтгэж хэрэгжүүлэх, алба, тасгууд санхүүгийн албанд тухай бүр үнэн зөв, дэлгэрэнгүй тоо мэдээллийг өгч ажиллах.

4.4.2 Авлага данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт

Тайлант онд хэвтэн эмчлүүлсэн иргэдээс авах (Хамтын төлбөрийн авлага) 10,676.1 мянган төгрөг, Резидент эмч, сувилахуйн сувилагч нарын сургалтын төлбөрийн үлдэгдэл 7,509.4 мянган төгрөг, нийт 18,185.5 мянган төгрөгийн орлогыг хүлээн зөвшөөрч, авлагаар тайлагнаагүй орхигдуулсан нь Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 5 дугаар бүлэг 24.4 *Эрүүл мэндийн байгууллага эрүүл мэндийн даатгалгүй иргэнд үзүүлсэн энэ хуулийн 24.6.10-т заасан тусламж, үйлчилгээнээс бусад тусламж, үйлчилгээний төлбөрийг тухайн иргэнээс авна*, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.6 *эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах*, Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйл 26.1 *Төсвийн байгууллага нь нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын болон үндэсний стандартын дагуу бүрэн аккруэл суурьтай нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө* гэсэн заалт, иж бүрэн байх, толилуулга батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна

Өгсөн зөвлөмж

Хэвтэн эмчлүүлсэн иргэдээс авах хамтын төлбөрийн авлагыг тасаг бүрээр тухайн сард нь бүртгэх, резидент эмч, сувилахуйн сувилагч нарын сургалтын төлбөрийн тайлант онд хамааралттай орлогыг авлагаар бүртгэж тайлагнах.

4.4.3 Урьдчилж орсон орлого данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт

Хувиараа сургалтын төлбөрөө төлдөг Резидент эмч нарын урьдчилж төлсөн сургалтын төлбөр 83,102.8 мянган төгрөгийг тайлант оны орлогоор тайлагнасан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйл 26.1 *Төсвийн байгууллага нь нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын болон үндэсний стандартын дагуу бүрэн аккруэл суурьтай нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө* гэсэн заалт, эрх ба үүрэг, оршин байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж

Санхүүгийн тайланг Төсвийн тухай хууль, УСНББОУС-ын дагуу үнэн зөв бэлтгэх, хувиараа сургалтын төлбөрөө төлдөг эмч нарын нийт төлбөрөөс тайлант онд хамааралтай сургалтын орлогыг орлогоор бүртгэж, дараа оны хичээлийн жилд ноогдох сургалтын төлбөрийн орлогыг урьдчилж орсон орлогоор бүртгэж тайлагнах.

4.4.4 Цалингийн данстай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт

Эмнэлгийн захирлын тушаалаар ажилтнуудын эрүүл мэндийн салбарын хөдөлмөрийн нөхцөлийн нэмэгдлийг 11-16 хувиар тооцож 39,301.8 мянган төгрөгийг илүү олгосон байна. Энэ нь Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагчид хөдөлмөрийн нөхцөлийн нэмэгдэл олгох журмын 2-т *Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний баталсан Тэтгэврийг хөнгөлөлттэй тогтоох газрын дор болон хөдөлмөрийн хортой, халуун, хүнд нөхцөлд хамаарах ажил, мэргэжлийн жагсаалт-д багтсан эрүүл мэндийн ажилтан, эх барих-эмэгтэйчүүдийн эмч, эх баригч, хүүхэд, нярайн эмч болон сувилагчид тухайн ажил, албан тушаал эрхлэх хугацаанд нь албан тушаалын сарын үндсэн цалингийн 10 хувьтай тэнцэх хэмжээний нэмэгдлийг сар бүр олгоно*; Төрийн үйлчилгээний албан хаагчид ур чадварын нэмэгдэл олгох журмын 3-т *Төрийн үйлчилгээний байгууллагын удирдах, гүйцэтгэх, туслах албан хаагчид төрийн үйлчилгээний албан тушаал эрхэлж байх хугацаанд нь ур чадварын нэмэгдэл олгох асуудлыг энэ журмын 4-т заасан шалгуур үзүүлэлтийн дагуу албан тушаалын сарын үндсэн цалингаас 10-25 хувиар тооцож, сар бүр олгоно* гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж

Тушаал шийдвэрийн үндэслэлийг холбогдох журамд нийцүүлэн гаргадаг байх, цалин хөлсний нэмэгдлийг журмын дагуу тооцож, Эрүүл мэндийн салбарын хөдөлмөрийн нөхцөлийн нэмэгдэл, ур чадварын нэмэгдэл олгох журамд заасан хувь хэмжээнээс хэтрүүлэн олгохгүй байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 9 дүгээр сарын 30-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

(мянган төгрөгөөр)

д/д	Байгууллагын нэр	Аудитын код	Алдаа зөрчлийн утга	Тогтоосон акт, албан шаардлага өгсөн зөвлөмжийн утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс							
							Залруулга		Акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
					тоо	Дүн	тоо	Дүн	тоо	Дүн	тоо	дүн	Тоо	дүн
Санхүүгийн тайлангийн аудитын асуудлаар														
1	Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг	АХГ-2022/371/НА-СТА-ТШЗ	Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны 10 дугаар сарын 27-ны өдрийн А/644 дугаар тушаалын дагуу хүлээн авч, орлогоор бүртгэсэн хөрөнгөөс лавлагаа шатлалын *(Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэг, Улсын гуравдугаар төв эмнэлэгт Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв, Гэмтэл согог судлалын үндэсний төв, Хавдар судлалын үндэсний төв, Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв)*- эмнэлгүүдэд суурилагдсан 9 нэр төрлийн 82 ширхэг 1,443,612.5 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг тус эмнэлгүүдтэй тооцоо нийлж, хөрөнгө хүлээлцсэн акт үйлдээгүй, мөн мэдээллийн системийн алсын зайн оношилгоо тоног төхөөрөмжүүдийг тоолж аваагүйгээс жилийн эцсийн тооллогоор 9 нэр төрлийн 69 ширхэг 120,389.1 мянган төгрөгийн хөрөнгийг Мон-8 төслөөс авлага үүсгэж бүртгэсэн байна.	Төсвийн тухай хуулийг хэрэгжүүлж, жагсаалт үйлдэн хүлээн авч ажиллах.	1	1,564,001.6					1	1,564,001.6		
2	Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг	АХГ-2022/371/НА-СТА-ТШЗ	Бараа ажил үйлчилгээ худалдан авалтын гэрээнүүдийг он дамжуулан хийснээс хэрэгжилтийг тооцох, дүгнэх боломжгүй нөхцөл	Батлагдсан төсөв болон гэрээний үүргийн биелэлтийг	1	1,749,083.8					1	1,749,083.8		

			байдлыг бий болгосон, 1,749,083.8 мянган төгрөгийн өндөр өртөгт бараа материал эм, эмнэлгийн хэрэгслийг гэрээнд заасан нийлүүлэлтийн хуваариас илүү худалдан авалт хийсэн байна. Энэ нь гэрээний тусгай нөхцөл болон ТБОНӨХБАУХАТ хуулийн 49 дүгээр зүйлийн 49.2.10 дах заалт, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон Төсвийн тухай хуулийн холбогдох заалтуудад нийцэхгүй байна.	хэрэгжүүлж авах										
3	Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг	АХГ-2022/371/НА-СТА-ТШЗ	Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн тооцооллыг давтан тооцоолоход нийт 68,456 мянган төгрөгийн элэгдлийн зардлыг дутуу тайлагнасан байна.	Давтан гаргахгүй байх	1	68,455.7	1	68,455.7						
4	Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг	АХГ-2022/371/НА-СТА-ТШЗ	Үндсэн хөрөнгийн дэлгэрэнгүй бүртгэлийн эхний болон эцсийн үлдэгдэл Санхүү байдлын тайлангийн үндсэн хөрөнгийн эхний, эцсийн үлдэгдлээс 10,568,759 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй (илүү) байна.	Давтан гаргахгүй байх	1	10,568,759.0	1	10,568,759.0						
5	Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг	АХГ-2022/371/НА-СТА-ТШЗ	Тайлант онд Хэвтэн эмчлүүлсэн иргэдээс авах (Хамтын төлбөрийн авлага) 10,676.1 мянган төгрөг, Резидент эмч, сувилахуйн сувилагч нарын сургалтын төлбөрийн үлдэгдэл 7,509.3 мянган төгрөг нийт 18,185.4 мянган төгрөгийн авлагыг санхүүгийн тайланд орлого, авлагаар тайлагнаагүй орхигдуулсан нь үнэн зөв, эрх ба үүрэг, оршин байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна	Санхүүгийн тайланг төсвийн тухай хуулийн дагуу үнэн зөв тайлагнах	1	18,185.5							1	18,185.5

6	Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг	АХГ-2022/371/НА-СТА-ТШЗ	Эй Эм Жи Констракшн ХХК-иас мэдээлэл холбоо, сүлжээний хэрэгслийг худалдан авахаар 2020 оны 10 дугаар сарын 15-нд ХА/16 дугаар гэрээг байгуулж, 9,894.0 мянган төгрөгийг төлсөн боловч одоог хүртэл барааг хүлээн аваагүй, гэрээний хугацаа дууссан хяналт тавиагүйгээс үргүй зардал гарсан байна. .	Илүү шилжүүлсэн төлбөрийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлэх	1	9,894.0			1	9,894.0				
7	Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг	АХГ-2022/371/НА-СТА-ТШЗ	Хувиараа сургалтын төлбөрөө төлдөг Резидент эмч нарын урьдчилж төлсөн сургалтын төлбөр 83,102.6 мянган төгрөгийг тайлант оны орлогоор тайлагнасан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлд нийцэхгүй, үнэн зөв, эрх ба үүрэг, оршин байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.	Хууль, дүрэм журам стандартыг хэрэгжүүлж ажиллах	1	83,102.8							1	83,102.8
8	Улсын хоёрдугаар төв эмнэлэг	АХГ-2022/371/НА-СТА-ТШЗ	Эмнэлгийн захирлын тушаалаар эмнэлгийн ажилтнуудын эрүүл мэндийн салбарын хөдөлмөрийн нөхцөлийн нэмэгдлийг 11-16 хувиар тооцож 39,301.8 мянган төгрөгийг илүү олгосон байна.	Журмыг мөрдөж ажиллах	1	39,301.8							1	39,301.8
Дүн					8	14,100,784.2	2	10,637,214.7	1	9,894.0	2	3,313,085.4	3	140,590.1

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

АКТ

2022 оны 02 дугаар сарын 25 № 46/А0150054 Улаанбаатар хот

АХГ-2022/371/НА-СТА-ТШЗ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1 заалтын дагуу Улсын хоёрдугаар төв эмнэлгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчлүүд илэрлээ. Үүнд:

Эй Эм Жи Констракшн ХХК-аас мэдээлэл холбоо, сүлжээний хэрэгслийг худалдан авахаар 2020 оны 10 дугаар сарын 15-ны өдрийн ХА/16 дугаар гэрээг байгуулж, 9,894,000.00 төгрөгийг шилжүүлсэн боловч одоог хүртэл барааг хүлээн аваагүй, гэрээний хугацаа дууссан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 5.1.2 "төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20.2.6 "Эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж *заасантай нийцэхгүй* байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.2 "*Шалгагдагч этгээд төсөв, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаа болон төсвийн орлого бүрдүүлэх, зарцуулах, нийтийн өмч, хөрөнгө олж бэлтгэх, ашиглах, зарцуулах, хадгалах, хамгаалахтай холбоотой хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн бол төлбөрийн акт тогтооно*", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.3 гэж заасныг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Эй Эм Жи Констракшн ХХК-аас мэдээлэл холбоо, сүлжээний хэрэгслийг худалдан авахаар шилжүүлсэн 9,894,000.00 төгрөг *(есөн сая найман зуун ерэн дөрвөн мянган төгрөг)*-ийг Үндэсний аудитын газрын Төрийн сан банкин дахь аудитын шалгалтын орлого 100900000601 тоот дансанд төвлөрүүлэх.
2. Актын биелэлтийг 2022 оны 9 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Улсын хоёрдугаар төв эмнэлгийн захирлын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Б.Эрдэнэбулган, Санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн албаны дарга, ерөнхий нягтлан бодогч А.Байгалсүрэн нарт хариуцуулав.

АКТ ТОГТООСОН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР Г.ГҮНЖИДМАА

ДАБЛЬ АКСИОМ АУДИТ ХХК-ИЙН АУДИТОР Т.МЯГМАРСҮРЭН

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-264230

\\10.10.10.20\Bichig_Khereg\Akt\20220225 Auditin 4 Gazar-46.Docx

001090163

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 02 дугаар сарын 25 № 251/А0150054 Улаанбаатар хот
АХГ-2022/371/НВ-СТА-ТШЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1 заасны дагуу Улсын хоёрдугаар төв эмнэлгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчлүүд илэрлээ. Үүнд:

Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны 10 дугаар сарын 27-ны өдрийн А/644 дугаар тушаалын дагуу хүлээн авч, орлогоор бүртгэсэн хөрөнгөөс лавлагаа шатлалын *Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэг, Улсын гуравдугаар төв эмнэлэг, Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв, Гэмтэл согог судлалын үндэсний төв, Хавдар судлалын үндэсний төв, Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв* эмнэлгүүдэд суурилуулсан 9 нэр төрлийн 82 ширхэг 1,443,612,553.50 төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг тус эмнэлгүүдтэй тооцоо нийлж, хөрөнгө хүлээлцсэн акт үйлдээгүй, мөн мэдээллийн системийн алсын зайн оношилгооны тоног төхөөрөмжүүдийг тоолж, хүлээн аваагүйгээс жилийн эцсийн тооллогоор 9 нэр төрлийн 69 ширхэг 120,389,062.46 төгрөгийн хөрөнгийг МОН-8 төслөөс авлага үүсгэж бүртгэсэн байна.

Төсвийн тухай хуулийн 5.1.2 *"төсвийн иж бүрэн, үнэн зөв байдлыг хангасан байх"*, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12.1*"Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна"* гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 "*Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө*", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1-д заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Лавлагаа шатлалын *Улсын нэгдүгээр төв эмнэлэг, Улсын гуравдугаар төв эмнэлэг, Халдварт өвчин судлалын үндэсний төв, Гэмтэл согог судлалын үндэсний төв, Хавдар судлалын үндэсний төв, Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн үндэсний төв)*- эмнэлгүүдэд суурилуулсан дээрх хөрөнгүүдийг нэр төрөл тус бүрээр хөрөнгө хүлээлцсэн акт үйлдэх, хөрөнгийг тоолж хүлээн аваагүй зөрчлийг арилгах, биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Улсын хоёрдугаар төв эмнэлгийн захирлын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Б.Эрдэнэбулган, Санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн албаны дарга А.Байгалсүрэн нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР — Ц.НАРАНЧИМЭГ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР — Г.ГҮНЖИДМАА

ДАБЛЬ АКСИОМ АУДИТ ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ /АУДИТОР — Т.МЯГМАРСҮРЭН

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-264230

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

АЛБАН ШААРДЛАГА

2022 оны 02 дугаар сарын 25 № 249/40150054 Улаанбаатар хот

АХГ-2022/991/НА-СТА-ТШ3

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1 заасны дагуу Улсын хоёрдугаар төв эмнэлгийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Бараа ажил үйлчилгээ худалдан авалтын гэрээнүүдийг он дамжуулан хийснээс хэрэгжилтийг тооцох, дүгнэх боломжгүй нөхцөл байдлыг бий болгосон, нийт 1,749,083,764.00 төгрөгийн өндөр өртгийн эм, эмнэлгийн хэрэгслийг гэрээнд заасан нийлүүлэлтийн хуваариас илүү худалдан авалт хийсэн байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5.1.4 *"үнэн зөв байх"* Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1*"төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах"*, 16.1*"Төсвийн байгууллага нь түүний үйл ажиллагааг үр ашигтай удирдлагаар хангаж, ажлын үр дүнг хариуцах үүрэг бүхий төсвийн шууд захирагчтай байна"*, 27.1.3 *"төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлж, төсвийн санхүүжилтийн үр ашгийг дээшлүүлэхэд чиглэсэн байх"*, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 9.2.10 *"гэрээг дүгнэж, бараа, ажил, үйлчилгээг хүлээж авсан баримт бичиг"* гэж заасантай нийцэхгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1 *"Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө"*, Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1-д заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах гэрээний нийлүүлэлтийн хуваарь, тоо ширхгээс хэтрүүлэн худалдан авалт хийсэн зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, биелэлтийг 2022 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
2. Цаашид хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж, гэрээний үүргийн биелэлтийг хангаж ажиллахыг Улсын хоёрдугаар төв эмнэлгийн захирлын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Б.Эрдэнэбулганд даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТЫН ХОЁРДУГААР ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР Г.ГУНЖИДМАА

ДАБЛЬ АКСИОМ АУДИТ ХХК-ИЙН ЗАХИРАЛ /АУДИТОР Т.МЯГМАРСҮРЭН

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр, Утас 51-264250

0010800807

ТЭМДЭГЛЭЛ

....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....

ТЭМДЭГЛЭЛ